

Proj S:

ορισ: ο δακτύλιος S ονομάζεται βαθμωτός δακτύλιος αν μπορεί να γραφτεί ως ελεύθερο άθροισμα

$$S = \bigoplus_{d=0}^{\infty} S_d$$

Τα άθροιστα S_d ονομάζονται μονογενή βαθμωτά d και ικανοποιούν τη σχέση $S_d S_e \subseteq S_{d+e}$

→ Έστω $I \triangleleft S$, τότε θεωρούμε $I_d = I \cap S_d$.
 Αν ισχύει ότι

$$I = \bigoplus_{d=0}^{\infty} I_d$$

τότε το I θα λέγεται μονογενές ιδανίδιο

πχ 1) Αν $S = k[x_0, \dots, x_n]$, τότε γίνεται βαθμωτός δακτύλιος με $S_d =$ ομογενή πολυώνυμο βαθμωτά d

2) $S = \bigoplus_{d \in \mathbb{N}} H^d(-)$, cup product (ομολογική άλγεβρα - αλγεβρική τοπολογία)

ορισ: Συμβολίζουμε $S_+ = \bigoplus_{d \geq 1} S_d$ να παίξουμε το ριζόσω $\langle x_0, \dots, x_n \rangle$
 $\bigoplus_{d \geq 1} k[x_0, \dots, x_n]_d$

(*) Το S_+ είναι ένα μονογενές πρώτο ιδανίδιο.

ορισ: Ονομάζουμε μονογενές φάσμα πρώτων του βαθμωτού δακτύλιου S το σύνολο

$$\text{Proj } S = \{ P \mid P \text{ μονογενές πρώτο του } S \text{ το } S_+ \notin P \}$$

ΤΟΠΟΛΟΓΙΑ ZARISKI

Για ένα μονογενές ιδανίδιο α φράζουμε

$$V(\alpha) = \{ P \in \text{Proj } S \mid \alpha \subseteq P \}$$

Τα υφιστάμενα της τοπολογίας

$$D_+(P) = \{P \in \text{Proj } S \mid P \neq P\} \text{ για } P \in S_d$$

↳ βάση ανοικτών της τοπολογίας

SHEAF ΔΟΜΗΣ:

ορίζουμε $\mathcal{O}_{\text{Proj } S}(D_+(P)) = \left\{ \frac{g}{P^m} \mid g \in S_{m+d}, m \geq 1 \right\} = S_P^{(1)}$

$d = \deg P$

↑ στοιχεία βαθμών D στο localization

επιτείνοντας αυτός κωστα αφινικά σχήματα μπορούμε να ορίσουμε ένα sheaf

$$(D_+(P), \mathcal{O}_{\text{Proj } S}(D_+(P))) \cong (\text{Spec } S_P^{(1)}, \mathcal{O}_{\text{Spec } S_P^{(1)}}$$

⊗ SCHEME = locally ringed space ⊕ Hausdorff ⊕ Separated

ΜΟΡΦΙΣΜΟΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Ορισμός:

1) Αν X τοπ. χώρος, τότε δαδεγεται απεικτιμώ αν $\forall U_1, U_2 \in \mathcal{U}$ ανοικτά

$$\begin{matrix} U = U_1 \cup U_2 \\ U_1 \cap U_2 = \emptyset \end{matrix} \Bigg| \Rightarrow U_1 = X \text{ ή } U_1 = \emptyset$$

2) Αν $X = F_1 \cup F_2$ τότε ο X είναι μη ανάμεικτος

$$F_1 \cap F_2 = \emptyset \Bigg| \Rightarrow F_1 = X \text{ ή } F_1 = \emptyset$$

3) Το scheme (X, \mathcal{O}_X) δαδεγεται απεικτιμώ (ή ανάμεικτος) αν ο υποκείμενος τοπολογικός χώρος είναι απεικτιμώ (ή ανάμεικτος)
 Το scheme (X, \mathcal{O}_X) δαδεγεται αμεικτο (reduced) αν $\forall U \in \mathcal{U}$ ανοικτό το $\mathcal{O}_X(U)$ δεν έχει μηδενοδίνιασμα

4) Το scheme (X, \mathcal{O}_X) δαδεγεται απείριστο αν $\forall U \in \mathcal{U}$ ανοικτό ο δαυτήριος $\mathcal{O}_X(U)$ είναι απείριστο.

ρ] Παρατηρήσεις:

- 1) Ένα σχήμα είναι αυτοκείμενο \Leftrightarrow ο δακτυλίος φύσεων δεν έχει μηδενωδότητες
- 2) Ένα ακεραίο σχήμα είναι αυτοκείμενο

πχ] Έστω A δακτυλίος και $A_1, A_2 \neq 0$ τω
 $A \cong A_1 \times A_2$

τότε το $\text{Spec } A$ δεν είναι ακεραία περιοχή, αφω
 $(\alpha, 0_{A_2}) \cdot (0_{A_1}, \beta) = 0_{A_1}$

Ακέρη το $\text{Spec } A$ δεν είναι συνεκτικό

Πράγματι, αν

$$E_1 = (1_{A_1}, 0_2) \text{ και } E_2 = (0_{A_1}, 1_{A_2})$$

τότε

$$1_A = E_1 + E_2$$

και ισχύει ότι

$$E_1^2 = E_1, E_2^2 = E_2, E_1 \cdot E_2 = 0$$

Έστω P πρώτο ιδεώδες του A

$$E_1 \cdot E_2 = 0 \in P \Rightarrow E_1 \in P \text{ ή } E_2 \in P \text{ όχι αμφότερα } \Rightarrow \exists P \in \text{ατόνο}$$

Έστω ότι $E_2 \in P$, τότε $0 \times A_2 \subseteq P$. Θεωρούμε ως προβολές

$$\pi_i: A \rightarrow A_i, i=1,2$$

και δίνω $P_i = \pi_i(P)$

Ισχυρισμός: Το P_1 είναι πρώτο

$$d_1 d_2 \in A_1 \text{ τω } d_1 d_2 \in P_1 = \pi_1(P) \Rightarrow \exists b \in A_2 \text{ τω } (d_1 d_2, b) \in P$$

$$(d_1 d_2, b) = (d_1, b)(d_2, b) \in P$$

$$\Rightarrow (d_1, b) \in P \text{ ή } (d_2, b) \in P$$

$$\Rightarrow d_1 \in P_1 \text{ ή } d_2 \in P_1$$

$$\Rightarrow P_1 \text{ πρώτο}$$

Προφανώς, $\pi_1^{-1}(P_1) = P$ από κατασκευή ($\pi_1(P) = P_1 \Rightarrow \pi_1^{-1}(P_1) \supseteq P$)

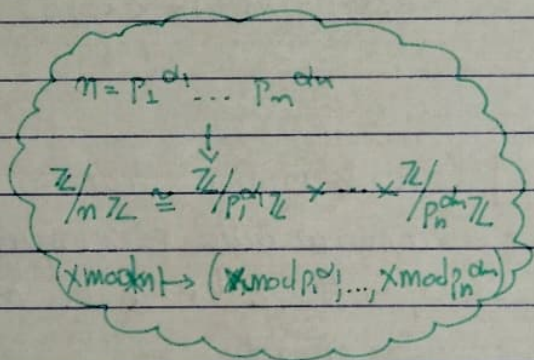
Αν $a_1 \in P_1$, τότε $(d_1, d_2) \in P$ για κάποιο $a_2 \in A_2$

Επίσης, $0 \times A_2 \subseteq P$, οπότε για κάποιο $b_2 \in A_2$ έχουμε ότι

$$(d_1, b_2) = (d_1, d_2) + (0, b_2 - d_2) \in P \Rightarrow \pi_1^{-1}(P_1) \subseteq P$$

Άρα, $E_1 \notin P$

Αν $E_1 \in P$, μπορούμε να $P_2 = \pi_2(P)$ πρώτο και $P = \pi_2^{-1}(P_2)$, και τότε $E_2 \notin P$

$\text{Spec } A_1$ $\text{Spec } A_2$
 \parallel \parallel

Άρα, $\text{Spec } A = D(e_1) \cup D(e_2)$, $D(e_1) \cap D(e_2) = \emptyset$
 Επίτ. το $\text{Spec } A$ δεν είναι συνεκτικό

Π22 Έστω k σώμα, τότε το $X = \text{Spec } k[x, y] / \langle x, y \rangle$ είναι γραμμικό αφινικό σχήμα. Πράγματι, ορόφουμε $X = V(x) \cup V(y)$

ωσ $V(x) \neq X \neq V(y)$, $V(x) \cong \text{Spec } k[y] \cong V(y) \cong \text{Spec } k[x]$
 Το $V(x) \cap V(y) = \langle x, y \rangle$ σήμειο που αντιστοιχεί στο $\langle x, y \rangle$

Π23 Έστω k σώμα, τότε ο υδατομετρικός τοπολ. χώρος $\text{Spec } k[x] / \langle x^2 \rangle$ αυτοτελείται αλλά ένα σημείο και είναι ανάγωγο. Όμως, το $\text{Spec } k[x] / \langle x^2 \rangle$ δεν είναι reduced, αφού το $[x]$ είναι μηδενικό στοιχείο.

Λήμμα: Έστω $X = \text{Spec } A$ αφινικό σχήμα, τότε ισχύουν τα ακόλουθα:

- 1) X όχι συνεκτικό $\Leftrightarrow A \cong A_1 \times A_2$ ($A_1, A_2 \neq 0$)
- 2) X ανάγωγο $\Leftrightarrow \text{nil}(A) = \sqrt{0_A}$ πρώτο ιδεώδες του A
- 3) X reduced $\Leftrightarrow \text{nil}(A) = 0_A$
- 4) X σιμερικό $\Leftrightarrow A$ σιμερική περιοχή

Απόδειξη

1) $A \cong A_1 \times A_2 \Rightarrow A$ όχι συνεκτικό από το (π21)

Αντιστρόφως, αν $X = V_1 \cup V_2$, $V_1 \cap V_2 = \emptyset$ με V_1, V_2 ανοικτά, τότε από τον ορισμό των sheaf έχουμε ότι

$$A = \Gamma(X, \mathcal{O}_X) = \Gamma(V_1 \cup V_2, \mathcal{O}_X) = \Gamma(V_1, \mathcal{O}_X) \times \Gamma(V_2, \mathcal{O}_X)$$

ή $\mathcal{O}_X(X) = \mathcal{O}_X(V_1 \cup V_2) = \mathcal{O}_X(V_1) \times \mathcal{O}_X(V_2)$

το ταίριασμα στην τομή είναι τετριμμένο ($\text{res}_{V_1 \cup V_2, V_1}(f) = \text{res}_{V_1, V_1}(f) = 0$).

2) $\text{nil}(A) = \bigcap_{P \in \text{Spec } A} P \subseteq P \forall P \in A$ πρώτου $\Rightarrow V(\text{nil}(A)) = X$

Έστω ότι $\exists a, b \in A$ ωσ $X = V(a) \cup V(b)$, τότε $X = V(a \cap b)$ και $\bigcap_{P \in \text{Spec } A} P \cap \bigcap_{P \in \text{Spec } A} P = \bigcap_{P \in \text{Spec } A} P = \text{nil}(A)$

Αν $\text{nil}(A)$ πρώτο ιδεώδες, τότε $\sqrt{a} = \text{nil}(A) = \sqrt{b}$ | $\rightarrow X = V(a) \cap V(b)$

Έστω τώρα ότι $\text{nil}(A)$ όχι πρώτο, τότε

$\exists x, y \in A$ τέω $x, y \notin \text{nil}(A)$, αλλά $xy \in \text{nil}(A)$

Ορίζουμε τα ιδεώδη

$$a = \langle x, \text{nil}(A) \rangle \quad \text{και} \quad b = \langle y, \text{nil}(A) \rangle$$

Έχουμε $V(a) \neq X \neq V(b)$, και $\text{nil}(A) \not\subseteq a \Rightarrow \exists B$ τέω $a \notin B$.

Καθώς $a \cap b = \text{nil}(A) \Rightarrow X = V(a) \cup V(b)$

$\Rightarrow X$ μη ανώγειο.

(3) Έστω $A = \partial_X(X)$

X reduced $\Leftrightarrow \partial_X(U)$ δεν έχει μηδενώδημα $\forall U \subseteq X$ ανώγειο

$\Leftrightarrow A$ reduced

$\Leftrightarrow \text{nil}(A) = \{0_A\}$

Αντίστροφα, αν $\text{nil}(A) = \{0_A\}$, τότε το A δεν έχει μηδενώδημα στοιχεία. Για τυχαίο $f \in A$, ο A_f δεν έχει μηδενώδημα

Πράγματι, αν $\frac{a}{f^s} \in A_f$ μηδενώδημα, τότε $\exists \ell \in \mathbb{N}$ ώ $a^m f^{\ell} = 0$

$$m \leq \ell \Rightarrow (af)^{\ell} = 0 \Rightarrow af = 0$$

$$m > \ell \Rightarrow (af)^m = 0 \Rightarrow af = 0$$

$$\text{και ομοίως } \frac{a}{f^s} = \frac{af}{f^{s+1}} = 0$$

Εξαρτημένη του sheaf/δίκτυο για το ανώγειο $U \subseteq X$, το $\partial_X(U)$ δεν έχει μηδενώδημα.

(4) Αν το X είναι αμέγαλο, τότε $\partial_X(U)$ αμέγαλο $\forall U \subseteq X$ ανώγειο $\Rightarrow A = \partial_X(X)$ ατ. περ.

Αν A απεριοχή, τότε $\partial_X(U) \subseteq \text{Quot}(A) \Rightarrow \partial_X(U)$ απ. περ.

Λήμμα: Έστω X ανάκωχο, τότε κάθε μη-κενό ανοικτό υποσύνολο του X είναι πυκνό και ανάκωχο.

Απόδειξη:

Έστω $V \subseteq X$ ανοικτό και \bar{V} η κλειστότητα του στο X , τότε

$$X = (X \setminus V) \cup \bar{V}$$

Λόγω ανακωχιστικότητας έχουμε ότι $\bar{V} = X$. Τέλος, αφού X ανάκωχο και (η τομή 2 μη κενών ανοικτών $\subseteq V$ είναι μη κενή), μαθαίνουμε πάλι.

Στα αλγεβρικά στοιχεία δεν έχω μπει ανοικτό, δηλ όλα είναι πυκνά

Πρόταση: Ένα σχήμα X είναι αιθέριο \Leftrightarrow είναι απηχμένο και ανάκωχο.

Απόδειξη:

Αιθέριο \Rightarrow ανάκωχο \checkmark

Θεώρημα: X αιθέριο $\Rightarrow X$ απηχμένο. Έστω ότι δώσουμε, τότε $\exists F_1, F_2$ υποσύνολα τω

$$X = F_1 \cup F_2$$

$$\text{Ορίζουμε } U_1 = X \setminus F_2 = F_1 \setminus (F_1 \cap F_2)$$

$$U_2 = X \setminus F_1 = F_2 \setminus (F_1 \cap F_2)$$

Άρα, U_1, U_2 ανοικτά στο X με $U_1 \cap U_2 = \emptyset$ και $U_1 \cup U_2$ ανοικτό. Συνεπώς,

$$\partial_X(U) = \partial_X(U_1) \cup \partial_X(U_2)$$

οχι ακριβώς $(0,1) \cup (1,2) = (0,2)$

Άρα, όπως και το X είναι απηχμένο.

Αντίστροφα: Έστω X απηχμένο και ανάκωχο. Θεώρημα X αιθέριο.

Έστω U ανοικτό και $f, g = 0$ στο $\partial_X(U)$. τω $f, g \notin \partial_X(U)$

(Θυμάμενη πριν αυτόνο, ότι X όχι αιθέριο)

$$\text{Θέτουμε } F_1 = \{x \in U \mid f(x) = 0\} = f^{-1}(\{0\}) \quad \text{υδατοστά}$$

$$F_2 = \{x \in U \mid g(x) = 0\} = g^{-1}(\{0\})$$

Έστω $\text{Spec } R = V$ ένα αφινικό σκema τω $V \subseteq U$ τω οι

$$\text{επιμαρτυρίες } \text{res}_V(f) = \hat{f} \quad \text{και} \quad \text{res}_V(g) = \hat{g}$$

$$\text{πληροποιούν την συνθήκη } F_1 \cap V = V(\hat{f}) \quad \text{και} \quad F_2 \cap V = V(\hat{g})$$

(?)

Επίσης, $f \cdot g = 0 \Rightarrow U = F_1 \cup F_2 \xrightarrow{\text{υασιμότητα}} U = F_1 \cap U = F_2$

Αν $U = F_1$: για το $V \subseteq U$ ισχύει ότι $V = V(\hat{F})$

Θυμησαστε ότι για $0 = X_0 \supset X \hat{F} \Rightarrow \hat{F} \in \Gamma_0 \Rightarrow \hat{F}$ μηδενωδονομο στο $R = \mathcal{O}_X(V)$

Χαλώς το X είναι αυστηρώς, $\Gamma_0 = 0 \Rightarrow \hat{F} = 0$

Ανλ π f είναι 0 αν περιοριστεί σε αφινικό κάλυμμα των U , άρα από ιδιότητα του sheaf $f = 0$.

Ορο: Έστω X σχήμα και $X = \bigcup_{i \in I} U_i$, $U_i = \text{Spec } R_i$ μία αφινική κάλυψη των X .

Αν κάθε δαυτόμο R_i είναι Noetherian, τότε το X λέγεται Noetherian.
Το X λέγεται Noetherian αν είναι τοπικά Noetherian και ημι-υπολογισμός (δηλ $\exists I$ πεπερ.).

ΤΑΙΟΤΗΤΕΣ ΜΟΡΦΙΣΜΩΝ

Ορο: 1) Έστω $f: X \rightarrow Y$ μορφισμός σχημάτων και $\{U_i = \text{Spec } A_i\}_{i \in I}$ ένα αφινικό κάλυμμα των Y . Αν κάθε $f^{-1}(U_i)$ έχει ένα αφινικό κάλυμμα $\{V_{ij} = \text{Spec } A_{ij}\}_{j \in J_i}$ των A_{ij} : πεπερ. παραγ. A_i -αλγεβρες, τότε το f θα λέγεται τοπικά πεπερασμένου τύπου

2) Η f θα λέγεται πεπερ τύπου αν το $f^{-1}(U_i)$ έχει πεπερ αφινικό κάλυμμα όπως στο (1)

3) Ένας μορφισμός $f: X \rightarrow Y$ λέγεται πεπερασμένος μορφισμός αν ικανοποιείται η ακόλουθη ισχυρότερη συνθήκη:

\exists αυ. κάλυμμα $\{\text{Spec } A_i\}_{i \in I}$ των Y των οποίων $f^{-1}(U_i)$ να είναι κάποιο αφινικό σκέλο $\text{Spec } B_i$ που είναι πεπερ παραγ A_i -module (και άρα πεπερ παραγ A_i -αλγεβρα)

(*) Πεπερασμένος μορφισμός \Rightarrow μορφισμός πεπερ-τύπου
ΔΕΝ ισχύει το αντίστροφο

πχ) $f(x,y) = (y^2 - (x^5 + 6x^4 + 7x + 1)) \in k(x,y)$ και θεωρούμε την κανονική μορφή

$$k(x) \longrightarrow k(x,y) / \langle f(x,y) \rangle$$

που ενοείται στο $k(x,y) / \langle f(x,y) \rangle$ δομή $k(x)$ -module.

Ακόμη, ορίζεται ένας μορφοισμός σνημοίτων

$$\Phi = \text{Spec } \frac{k(x,y)}{\langle f(x,y) \rangle} \xrightarrow{(\phi, \phi^\#)} \text{Spec } k(x) = \mathbb{A}^1$$

Η πρώτη βιζώση ενοείται μια ππ $k(x)$ -module δομή στο $k(x,y) / \langle f(x,y) \rangle$

Πράγματι, αν \bar{y} η κλάση του y στο $k(x,y) / \langle f(x,y) \rangle$, τότε

$$k(x,y) / \langle f(x,y) \rangle \cong k[x] \oplus k[x]\bar{y}.$$

Άρα,

Φ πεπερ μορφοισμός + X πεπερ τύπου υπερ το k

Λίγα Πράγματα για Επιφανείες Riemann

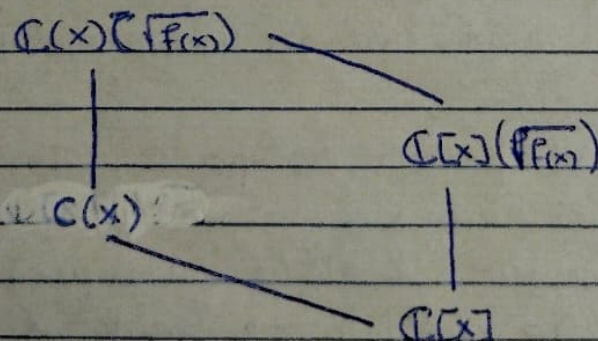
Ο Riemann προσπαθούσε να υπολογίσει τα ολοκληρώματα της μορφής

$$\int \frac{1}{\sqrt{f(x)}} dx$$

και κοιτάζε το $y^2 = f(x) \rightarrow$ ηο αλγεβρική μεταβλητών

(*) Θα μπορούσαν να είχα και το $x^m + y^m = 1$, που έχει σχέση με την εξίσωση των Fermat

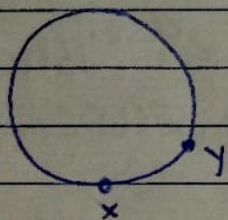
Θεωρούμε την αλγεβρική καμπύλη $V(y^2 - f(x)) \subseteq \mathbb{A}^2$ και έχουμε την εξής κατάσταση

Μπορεί κανείς να θεωρήσει μια \mathbb{R} -Γαλοά για τις μερόμορφες συναρτήσεις πάνω από μια επιφάνεια Riemann.

ΥΠΟΣΧΗΜΑΤΑ

πχ) $x^2 + y^2 = 1$

Ο κύκλος είναι \mathbb{R} -σχ με ειδικευμένο τρόπο.

Είναι μήνιος υπόχωρος;

Δίνω μια τοπολογία που να "κλήρονομείται" από την μεγάλη τοπολογία (embedding)

Ορο: Έστω U ανοικτό του X , (X, \mathcal{O}_X) και $(U, \mathcal{O}_{X|U})$ ανοικτό υποσχήμα του X . Έστω $(g, g^\#) = Z \rightarrow X$ μορφισμός σχημάτων, αν η $g: Z \rightarrow X$ είναι μορφομορφισμός $g: Z \rightarrow g(Z) = U$ και ο περιορισμός $g^\#|_U = \mathcal{O}_{X|U} \rightarrow g_* \mathcal{O}_Z$

ισομορφικός sheaves, τότε η $(g, g^\#)$ θα αποδέχεται ορο: immersion και το σχήμα Z ταυτίζεται με ανοικτό υποσχήμα $(U, \mathcal{O}_{X|U})$

Ορο: Έστω X, Y σχήματα και $(i, i^\#) = Y \rightarrow X$ μορφισμός σχημάτων, ενώ Y υλοιστός υπόχωρος του X (ως τοπολ. χώρος), $i = Y \rightarrow X$ embedding και $i^\# = \mathcal{O}_X \rightarrow i^* \mathcal{O}_Y$

επιμορφισμός sheaves, τότε το $\text{Jays}(Y, (i, i^\#))$ θα ορίζεται κλειστό υποσχήμα του X
 → ορίζεται locally στα φύτρα

πχ) $f: V(x^2 + y^2 - 1) \rightarrow \mathbb{A}^2$

Έχουμε επιμορφισμό $k[x, y] \rightarrow k[x, y] / \langle f(x, y) \rangle$
 άρα ο μοναδικός υλοιστός είναι ένα κλειστό υποσχήμα του \mathbb{A}^2

Γενίωση

πχ) Έστω $I \subseteq R$ και $V(I)$ υλοιστός στο $\text{Spec } R$, τότε το $V(I)$ είναι μορφομορφικό με τον τοπολ. χώρο $\text{Spec}(R/I)$

Ο φυσικός επιμορφισμός $R \rightarrow R/I$ αποδέχεται μορφισμούς σχημάτων $f: Y = \text{Spec}(R/I) \rightarrow \text{Spec } R = X$

Η f επαγεί τον ομοιομορφισμό $V(\mathbb{A}^1) \rightarrow V(\mathbb{A}^1)$

και για κάποιο $P \in \text{Spec } R$ έχουμε ότι

$$(\mathcal{O}_{X,P} \rightarrow f_* \mathcal{O}_Y)_P \cong (R_P \rightarrow (R/I)_P)$$

Επίτ η συμπίπτηση των sheaves $\mathcal{O}_X \rightarrow f_* \mathcal{O}_Y$ είναι επί

Άρα, (Y, \mathcal{F}) υλοιστά υποσκήματων X η $f: Y \rightarrow X$ είναι υλοιστή immersion

! Μπορεί να έχω $V(I) = V(J)$ ως υλοιστά υποσύνολα (επίτ $\sqrt{I} = \sqrt{J}$),

όμως να ισχύει ότι $\text{Spec}(R/I) \neq \text{Spec}(R/J)$

και ως μπορεί να έχω διαφορετικά δομικά sheaves, όπως

$$\left(\text{Spec} \frac{k[x]}{\langle x^2 \rangle}, \mathcal{O}_{\frac{k[x]}{\langle x^2 \rangle}} \right) \neq \left(\text{Spec} \frac{k[x]}{\langle x \rangle}, \mathcal{O}_{\frac{k[x]}{\langle x \rangle}} \right)$$

↓
έχει nil potent

↓
έχει nil potent

↓
σημείο και ανείρσοι
φύλλα

↓
αυτό σημείο

εχουμε $k[x] \rightarrow k[x]/\langle x^2 \rangle$ και υλοιστή
immersions $\text{Spec} \frac{k[x]}{\langle x^2 \rangle} \rightarrow \text{Spec} k[x]$

Τη δεύτερη θα δούμε άρα για να υλοιστή
ινώδη φύλλα